

सम्पादकीय

हिंसा त्यागौं

नेपालमा हिंसात्मक घटना बढ़दै गएको छ। रिसराग, देष, बदला, भटप, मारकटजस्ता हिंसा बढ़दै गएको हो। लामो समयसम्म नेपालमा माओवादी सशस्त्र युद्ध चल्यो। त्यसपछि शान्ति प्रकृयामा आयो। विश्वजस्तै नेपाल पनि अशान्त बन्ने देखिन्छ। विश्वमा काँयौं पटक मानव इतिहासमा हिंसा र द्वन्द्वो कैथन घटनाक्रमहरूको सामना गरिएको छ। कुनै पनि प्रसंगमा मानव जित नै आवश्यक ठान्छ र यसका लागि कुनै पनि हतकण्डा मच्चाउन बाँकी राख्नें। आफ्नो व्यात्तिगत स्वार्थ होस् या सम्बद्ध अनि क्षेत्रको स्वार्थका लागि पनि धेरै युद्ध नै हुने गरेको पनि छ। विश्वमा धेरै प्रकारका युद्धहरू पनि भएका छन्। धेरै मानव संहार अनि युद्ध तथा हिंसाका बिच पनि विश्वले मानवका लागि मात्र नभै विश्वमा रहेका चिजका लागि शान्ति चाहेकै छ र अहिंसाका लागि सोचेको मात्र होइन व्यबहारमा ल्याउन पनि प्रयास गरेको छ। तर ती कार्यमा कितिसम्म सफल असफल के भयो भन्ने सबैले थाहा पाएकै कुरा हो।

अबटोबर २ तारिख अर्थात् विश्व अहिंसा दिवस मनाइन्छ। विश्वका सबैजसो मुलुकहरूले मनाउने अहिंसा दिवस 'विश्वमा कुनै पनि राजनीतिक या सामाजिक परिवर्तन या रूपान्तरणका लागि हिसाको मार्ग अवलम्बन नगर्ने भन्ने सिद्धान्तमा आधारित छ। नेपालमा अहिंसेसम्म धेरै हिंसात्मक तथा शान्तिपूर्ण आन्दोलनहरू भएका छन्। १०४ वर्षे राणा विरोधी आन्दोलन होस् या प्रजातन्त्रका लागि गरिएको २०४६ सालको आन्दोलन। कृष्णप्रसाद अधिकारीको हत्याको विरोधमा अनसन बन्ने आमाबाबु हुन् या नेपाल एकिकरणको अभियानका क्रममा पृथ्वीनारायण शाहले गरेको युद्ध या त अंगेजिवरुद्ध वीर पूर्वाहरूले गरेको आन्दोलन सबैसबैबाट हाम्रो चाहना थियो अहिंसा। अब अहिंसा दिवस मनाउंदै गर्दा यो कामना गर्न आवश्यक छ कि आगामी दिनमा कहिलै पनि आन्दोलन गर्न र हितियार उठाउन नपरोस् सबैमा शान्ति अनि अहिंसाको कामना। हमास र इजरायलबीचको युद्धले धेरै जनधनको क्षति भइसकेको छ। धेरै सर्वसाधारणले अनाहकमा ज्यान गुमाएका छन्। हमास र इजरायलबीचको युद्ध तत्काल अन्त्य गरियोस्।

• डा. शान्तिकला श्रेष्ठ अधिकारी

नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय (नेसवि) को केन्द्रीय कार्यालय र त्यसको विश्वविद्यालय विद्यार्थीठ दाढको बेलभुट्टीमा छ। नेसविको केन्द्रीय कार्यालयको मूलगेटमा एक वर्षमा आठ महिना जारी ताला भुट्टिलाई छुँछ। प्रशासनिक भवनको मूलगेटका त्यहाँ नभए उपकूलपति, शिक्षाक्षेत्र र कुलसाचिवका कार्यकक्षमा त निर्विचित रूपमा तै ताला लगाइएको हुँछ। | केही वर्ष्यता त तालालाई गर्न विश्वविद्यालय सेवा आगों कार्यालयसमेत थीएपको छ। त्यसेले आजभोलि नेसविलाई दाढीतर नेसवि भद्रेन् र बेलभुट्टीलाई पनि बेलभुट्टी भद्रेन्। नेसविको नाम तालाबन्दी विश्वविद्यालय र बेलभुट्टीलाई तालाभुट्टी भन्ने गर्दछूँ।

नेसवि मात्र होइन त्रिभुवन, सुदूरपश्चिम, पोखरा या मध्यपश्चिम विश्वविद्यालय नै, कुनै न कुनै रूपको हडतालको मारमा परिहरेका छन्। विश्वविद्यालयहरू तालाबन्दी, हडताल र आन्दोलनबाट आकान्त छन्। विश्वविद्यालय मात्र होइन, विश्वविद्यालय सरहका भनी स्थापित स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानसमेत सहज रूपमा सञ्चालन हुन सकिरहेको छैन्। विश्वविद्यालयमा कहिले विद्यार्थीको चलिहरूको हुँच त कहिले प्राच्यापकको हडताल। | कुनै बेला कर्मचारी आन्दोलित भद्रहरेका हुँचन भने कातपय समयमा त विश्वविद्यालयसँग सात पुस्ताअधियोगी साझो नै नभएका पनि आए ताला भुट्टाइएका बटन देखिएका छन्। विश्वविद्यालयको जग्गा केही रूपको मुआजाले त उच्चशिक्षालाई सञ्जटमा पारेसम्मले देशको उच्चशिक्षालाई कमजोर बनाउंदै लोगोका छन्।

सबै आन्दोलन उद्देश्यविहीन हुने गरेको पनि

• महेश कुमार श्रेष्ठ

अहिले विदेसिने युवाहरूको लक्ष्य बढ़दै छ विद्यार्थी भिसा च्यापेर होस् वा श्रम भिसा देश छाड्नेहरूको संस्था कम छैन तथ्याकले भन्छ, दैनिक औसत २५ सय नेपाली बिदेसिनेहरूका छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हामीले दुःख मान्न गर्नु पनि समस्याको हल होइन यद्यपि हेके समस्याको समाधान खोजेभन्न अनि त्यसलाई अवसरमा दृढ़तरै बढ़ाउने

कुरा बढी जस्तो लाग्न विदेसिनेहरूको रूपको देखिएको छ।

यो खुसीको कुरा होइन यद्यपि यसमा हाम

